

КРУТНЯ.

Під таким наголовком квітський "Більшовик" з 7. вересня містить сідмочасну статтю: "Придушені імперіалістичною залізною п'ятою, відсталі поневолені краї, як Східна Галичина, Ірландія, Індія, Україна за часів царизму і інші відчувають на собі подвійний тягар капіталістичного визиску та національного гнету. Про це балакалось дуже багато та загло хто розуміє, що власне біда не в тому, що тягар "подвійний", а в тому, що національний бік затуляє собою класовий і тому боротьба відбувається ся в найменш сприятливих пролетаріативних умовах.

Ще Мих. Драгоманів аналізуючи підвалини українського революційного руху, — вказав на соціально-економічну суть тих явищ, які зовнішню виявлялись в різко національних формах. Се є первісною формою національного руху. Далі справа розвивається ся скрізь як по писаному: з'являється ся "своя" місцева буржуазія, яка ніби обороняє інтереси поневоленого народу. П'єкономічне становище в порівняно з "чужою" буржуазією виглядає, вона багатіє та завойовує собі міцний ґрунт.

Вбивши ся в початочні "різні" капіталісти починають випускати свої лазурі. Визиск робить ся більш отвертим і врешті трудові класи починають його відчувати крізь сувій національної єдності. Тоді відбувається ся криза національного руху.

Протиприродний та шкідливий справі революції "внутрішній фронт" — розколюється! Буржуазія йде у спілку з недавнім "юромом" — "чужим" капіталізмом. Селянство же та робітничтво починає розуміти, що діло визволення пролетаріату, чи то ірландського, чи індуського, чи українського не є лише його хатним "національним" ділом, а є визвольною справою всесвітнього пролетаріату.

Замість "ірландсько-англійської", чи "українсько-польської" боротьби отверто виявляється ся боротьба Червоного Інтернаціоналу проти чорного інтернаціоналу, боротьба селянства і робітництва проти поміщиків, фабрикантів та банкірів.

Україна переживає сей переломовий момент у часі "Центральної Ради", коли наша "різна" буржуазія побігла до Німців ратуватися від революційного виху пролетарської диктатури. "Гетьман Скоропадський" за допомогою Німців, "отаман Петлюра" з його польськими спільниками і уся буржуазно-інтелігентська українська продавали і продають Україну, зраджували і зраджують справу визволення українського народу.

Ірландія теж пережила "своє" кризу і нині в Ірландії йде боротьба ірландського пролетаріату, підтриманого англійським проти ірландської-ж буржуазії, що увійшла в спілку з англійським імперіалізмом.

Але ще аскраївніше відбувається ся сей процес у Східній Галичині.

Українська галицька буржуазія та буржуазна інтелігенція — різні панки Петрушевичі, більшевські та меншевські Петятори, поміштво, чиновництво то що — які колись аж скаженіли у боротьбі проти

польського гнету, зараз готові на всяку угоду з завойовниками Поляками, аби усунути небезпеку революції в Східній Галичині.

Прекрасно розуміє ся небезпеку і польський уряд. Панувати над селянством та робітничтвом військовою "окупацією" штука дуже трудна. Лекше під гаслом автономії настановити у Східній Галичині український буржуазний уряд з Петрушевичами та його компанією, а їхніми руками додержувати спокій у поневоленій Галичині.

І от у вересні польський сейм має розглянути проект "автономії" Східної Галичини. Та не дуже легко ся справу розв'язати. Занадто ласий шмат уявляє собою Галичина з її нафтою. Французькі і англійські капіталісти, не змігши вирішити долі Галичини під час обговорення Версальського та Сен-Жерменського договорів, відложили ся справу на далі.

Політика Польщі зараз непокоїть Англію і польському міністру закордонних справ Нарутовичу довелося заперити англійського посла, що ніяких виборів до союму у Східній Галичині не буде, раїш вирішена справа "Лігою Націй".

А в той же час польське міністерство офіційно се спростовує. Словом звичайна для "Речі Посполитої Польської" крутія!

"Ні хвилини не сумніваюсь, каже Нарутович, що Антанта визнає верховні права Польщі на Сх. Галичину та що єдиною причиною задержки є увага Антанты до вимог національних меншостей (чи не Українців Нарутович називає меншістю?); я знайомий союзні держави з проектом автономії Сх. Галичини і не гадаю, щоб сей проект зустрів з їх боку недоброчинне відношення".

Так говорить Нарутович... А в той же час варшавська газета "Наш Курєр", нагадуючи про заяву англійського уряду задає питання: навіщо ото витрачати час на проекти, коли "усі обставини вказують на те, що питання Сх. Галичини фактично буде розв'язане лише на міжнародній арені?"

І справді! Ми-б теж порадили польському уряду не крутіти... Справу буде розв'язано без нього... як і без імперіалістів Антанты.

Вони написали у Сен-Жерменському договорі, що доля Галичини має бути вирішена її населенням. Вони думали, що населення напише, що треба, на картках та під проводом польських жандармів понесе і карточки до виборчих скриньок.

Але виходить інакше. Населення Східної Галичини виявляє свою волю не під гнетом жандармів, а в біжці з ними не голосує, а бомбами, вогнем та рушницями.

По всій Галичині пальять панські маєтки, вибухають військові склади, руйнують ся залізничні, телеграфічні дроти. За останні тижні до цього причислились терористичні виступи проти окремих польських урядовців. Поліція безсильна. Військо також. Уряд польський так само.

Бережіть ся грабінники-окупанти! Галицьке селянство і робітничтво висловлює свою волю!

РАКОВСЬКИЙ ПРО БІЖУЧИЙ МОМЕНТ.

На загальнонімецьких зборах членів Кому. Партії в Харкові з значним докладом про міжнародне і внутрішнє становище Радянських Республік виступив голова Раднаркму У. С.Р.Р. тов. Раковський.

Він дав глибокий аналіз всіх тих соціальних факторів, які ведуть до повної кризи капіталізму, неминучо приводять до розпаду буржуазної держави, заострюють класову боротьбу в ній і пророкують світовому капіталізмові трізни дні.

Німецька криза.

З сих факторів тов. Раковський спиняє ся на надзвичайно послідовному і катастрофічному упадку німецької марки, ціна якої зараз так упала, що за американський долар дають 1.500 німецьких марок.

Втрачаючи своєю здатність бути покупцем, Німеччина неминучо кидає Європу з смуги острого економічного кризи.

Урядові і буржуазні кола союзницьких країн добре знають, до чого приведе становище Німеччини і боять ся соціальної революції в Німеччині.

А в дійсності всі спекулюють на німецькій марці і наживають ся на упадку її. Між тим Німеччина наближає ся до повного краху, який матиме значно більше значення, ніж наше сумне економічне становище, бо 30 відсотків всесвітнього торгу приходиться на Німеччину.

Безробітє.

Далі тов. Раковський спиняє ся на смертельній хоробі капіталізму — безробіттю. В Європі без Радянської Росії зараз є 4 мільони безробітних. В Злучених Державах число безробітних вагає ся від 3 до 4 мільонів і з кожним місяцем безробітє страшенно збільшує ся.

За роки війни робітнича маса страшенно збідніла, а капітал все більше збираєт ся в об'єднаних капіталістичних гуртках воєнного часу.

Зріст промисловості в Німеччині затримуєт ся. Франція від пограбованя Німеччини мало виграла... Європа залупталась у протидієктностях своїх власних інтересів.

Крім Генуї збирають ся 15 конференцій, між тим становище не покращало.

НІМЕЧЧИНА І Р.С.Ф.С.Р.

Німеччина звернулася за допомогою до Радянської Федерації — сю цікаву подію обговорюють харківські газети.

"Комуніст" насамперед звертає увагу на те, що заява німецького уряду починаєт ся посланем на рішенє ради німецьких професіотів. Се мується означати, що урядовий, буржуазний уряд Німеччини, який провадив до самого останнього часу свою зовнішню політику з повним незалежним бажань пролетаріату, намагаючись зближити ся, зговорити ся з союзною буржуазією, — тепер змушений, нарешті, кинути свій шлях, котрий веде до загибелі країни.

Се зверненє німецького уряду — лише "Комуніст" — має величезне міжнародне значення. Вже на другий день після німецької революції працюючи маси Радреспублік не вважаючи на тяжкий продовольчий стан, в обставині тяжкої громадянської війни, — писали півставшому німецькому народові транспорт з хлібом.

Сей товариський порив свідчить не тільки про готовність Радреспублік свідомо піти на жертву для реальної допомоги повставшій Німеччині, але разом з тим указував на той єдиний шлях, котрий мів виходити Німеччині з під ярма союзного імперіалізму.

Шайдеманівський уряд відкинув сю пропозицію; більше того, він скерував всю свою зовнішню політику на те, щоб розтяти живий зв'язок між

Єдиний вихід для робітничої класи всего світа — се революція і тільки революція. "Ми живемо в часи стихійного розгрому капіталізму. Наші завдання — завдання всієї робітничої класи, зробити сей розгром організовано".

Сільське господарство України.

"У минулому році, каже тов. Раковський, ми засіяли 16 мільонів десятин землі, а в цьому році тільки 14%. У минулому році було засіяно 55 відсотків всієї землі, яка є, а в цьому тільки 46 відсот. Ось чому хліборобство зараз є центром нашої уваги. Зараз перед Раднаркомом стоїть справа заснованя сільсько-господарського банку, складанє тракторних концесій і заснованє заводу виключно тракторів".

Тов. Раковський далі зазначає гарний урожай цього року, що робить можливим виконанє продподатку на 95 житних одиниць не тяжким. Селянство все більше переймаєт ся свідомістю важливости продподатку для держави і охоче здає його.

Промисловість.

Далі тов. Раковський переходить до становища нашої промисловості.

В гарних умовах наша пуркова промисловість у минулому році вона дала 3 мільони пудів цукру, а в цьому 12.

Металева промисловість переживає остру кризу. Треба вжити всіх засобів, щоб не дати її занепасти.

Збудуванє вузлів останнім часом значно зменшилось. Донбас переживає остру фінансову кризу. Шахтарі, що раніш ходили в село на заробіток зараз повертають ся і задержки тільки за гринші.

"Перед нами, скінчив доклад тов. Раковський, стала нова проблема — фінансова справа. Стабілізація карбованця є справа життя і смерті нашого господарства.

Зараз ми осягли вже в цьому легкі успіхи. Ми скорочуємо армію і разом з тим витрати на неї, які викликали емісію. Але таке утриманє може собі дозволити тільки Радянська влада, бо вона знає, що при найменшій загрози всі робітники і селяни, навіть без заклику стануть під рушницю, щоб дати відсіч хижакцям зазіханям капіталу.

МІЖНАРОДНЕ СВЯТО РОБІТНИЧОЇ МОЛОДІ В КИЇВІ.

Дня 3. вересня пролетарське юнацтво Київів врочисто відсвяткувало день міжнародного свята молоді.

В сей великий день вся робітнича молодь Київів вирушила на вулицю, щоб показати свою міць; революційну мужність та непохитну віру в перемогу над буржуазією.

З самого ранку зі всіх закуток міста почали збирати ся до районних робітничих клубів робітничі підлітки різних підприємств, командні курси, учні, спортсмени, юнаки-червоноармійці та безробітна робітничо-селянська молодь.

З районів юнацтво стрункими колонами, під звуки музики направили ся до майдану Героїв Перекопу (бувш. Софійський).

Тут залував Інтернаціонал і від імени Губкому Комуністичної спілки молоді України тов. Іванов відкрив мітінг.

Від імени Губкому К.С.М.У. вийшов з промовою тов. Содин, котрий підкреслив, що хоч і під дощем, а все-ж робітнича молодь Київів йшла на вулицю показати свою спільність з робітничою молоддю всего світа, котра не боїть ся дощу-куль буржуазії.

Від Ц.К.К.С.М.У. вів тов. Білокриницький. Крім цього, привітання були від Губнаркму К.П. (б) У., Губвиконкому, від заводу робітничої освіти та комзурів.

З промовою вийшов безпартійний селянин з Липовеччини, в котрій сказав: "Ми даємо просо, гречку, хліб. Ми завжди підтримуємо Радянську владу, селяни прикладають всі сили, щоб виконати покладені на нас обов'язки перед Республікою". Промовця було вкрито гучними аплоесками.

Під кінець мітінгу з палкою промовою вів голова 1-го Червоного корпусу, шефом котрого є К.С.М.У.:

"Червоний корпус, сказав промовець, стоїть на варті пролетарської революції. Своїми шабляками він пронистив шлях до соціалізму і на випадок нових боїв він сподівається ся поповнення з невичерпаних запасів робітничої молоді".

Демонстрація робітничої молоді під звуки музики та пісень пройшла Хрещатик до будинку Губвиконкому, де її привітали члени Губвиконкому. Відслід величезний похід молоді під звуки музики понав розходивтись.

В сей день відбуло ся врочисте відкритє кількох будинків для підлітків, а під вечір по всіх районах улаштовано було концертні-мітінги для робітничої молоді, присвячені пролетарському юнацтвому святу.

ПРЕТЕНСІ ЧЕХІВ ДО БОРИСЛАВСЬКОГО ОКРУГА.

ПАРИЖ, 3. жовтня. — Політики, які думали, що Мала Антанта є запорукою європейського миру, занепокоїлись те пер поважними непорозуміннями, які виниули між державами тої Антанты.

Головним клопотом являються ся протести Чехословащини в справі означеня границі зі сторони Східної Галичини. Чехословацька сторона твердить, що комісія, яка займаєт ся означеннєм тої границі, сприяє Полькам і призначила великі області в окрузі Борислава для Польщі, хоч тамошнє населення є вразно чеським.

Незгоду залагодила тимчасово Рада Амбасадорів, яка припинила роботу над означеннєм границі і зарядила слідство, але здаєт ся, що від вирішеня тої справи буде залежати євентуальний наступ Польщі до Малої Антанты. Кажуть, що Румунія стоїть в тій справі по стороні Польки, а се витьворює новий конфлікт в тім напрямку.

Підпал староства.

В Печеніжині невідома рука підложила огонь під будинок староства. Згоріла одна стіна і всі акти канцелярії шкільного інспектора. В будинку найдено неексплодовану бомбу.

Фабрика Форда в Чехії.

ЛОНДОН, 1. жовтня. — З Праги доносять, що Генрі Форд буде фабрику автомобілів в Чехословащині. Сказано, що Форд буде миг продукувати авта танші о шість тисяч чеських корон від того рода чеських машин.

ФІНАНСОВЕ СПРАВЗДАНЄ КОМІТЕТУ ПОМОЧІ ГОЛОДУЮЧИМ НА РАД. УКРАЇНІ В ВІННІПЕГУ

від дня його основану до 30. вересня 1922.

ПРИХОДИ:

Март	\$1.400.75
Цвітєнь	3.283.07
Май	2.626.43
Червень	2.021.45
Липєнь	1.154.40
Серпень	311.71
Вересєнь	49.65

Разом \$10.847.46

РОЗХОДИ:

Вислано для голодуючих	Видатки комітету	Зворот приходів	Разом	
Март	4.094.44	51.70	35.00	4.181.14
Цвітєнь	3.043.83	40.00	—	3.083.83
Май	1.517.53	5.35	—	1.522.88
Червень	1.517.82	20	—	1.537.82
Липєнь	—	—	4.60	4.60
Серпень	—	—	—	—
Вересєнь	—	—	—	—

Разом 10.173.62 97.25 39.60 \$10.310.47

ЗІСТАВЛЕНЄ: Приходи \$10.847.46 Розходи 10.310.47

Остає готівки \$ 536.99

За Комітет Помочі Голодуючим на Рад. Україні в Вінніпегу: Контрольна Комісія: Д. Лобай, секретар. Ом. Хоміцький, Ст. Хвалібога. В. Панчук, касієр.

ПОЯСНЕНЄ ДО СПРАВЗДАННЯ.

До повнішого справозданя уважано за відповідне подати слідуюче поясненє:

В рубриці "вислано для голодуючих" включена також оплата за пересилку грошей до Праги.

До "видатків комітету" належать: друк ресітів (5 років), наголовків до листів і коверт (3 роки) — \$58.50; дві печатки \$2.20; висилка "Голодуючої України" \$25.00; поштові стемплі \$11.20; зміни чеків 35 ц. — Разом \$97.25.

До "звороту приходів" належать \$35.00, які звернено на розходи першого концерту в Вінніпегу в користь голодуючих, і \$4.60, які звернено пікніковому комітету в Вінніпегу на розходи пікніку в користь голодуючих. Обі ці суми видано вже після того, як вони були проголошені в "У. Р. В." як чистий дохід зі згаданих підприємств. Отже їх не можна зачислити до видатків головного комітету.

Загальна сума приходів в справозданю рикінить ся о \$10.00 від суми поданої в черговий звіт в "У.Р.В." Се тому, що на концерті в користь голодуючих в Вінніпегу один товариш здекларував \$10.00, але їх не вложив. Сей суми не затгнено в книжці комітету, але проголошено її в газеті (як здекларовану) і тому між одним а другим звітом є різниця о \$10.00.

Д. Лобай, секретар КП.Г. на Р.У.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА ПОМІЧ ГОЛОДУЮЧИМ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ДОТЕПЕР ЗІБРАНО В КАНАДІ НА СЮ ЦІЛЬ \$10.857.46.

Дальші жертви на поміч голодуючим України надіслали на руки Комітету Помочі Голодуючим на Радянській Україні в Вінніпегу слідуючі організації і поодинокі товариші:

К. П. Г. на Р. У. в Біліс, Алта.	\$24.40
К. П. Г. на Р. У. в Оттава, Онт. (збірка між товаришами 10. вересня с. р.)	10.00
Д. Захарчук в Кінлінг, Саск. (збірка на ресіт. книжочку)	8.75
Л. Блонарович в Вінніпегу	3.50
М. Захарчук в Голден, Алта.	2.00
Ф. Іщук в Фейрлайт, Саск.	1.00
М. Вакалюк в Вінніпегу	1.00
Послідній раз було проголошено	\$10.806.81

Разом \$10.857.46

За Комітет Помочі Голодуючим на Радянській Україні, Д. Лобай, секретар.

ТОРОНТО, ОНТ.

Дальші жертви на поміч голодуючим на Радянській Україні вложили в Торонто слідуючі товариші:	Збірка т. Слободяна на ресіт. книжк:
М. Бойчинин	\$10.00
Євдокія Рижка	2.00
М. Бойчинин	2.00
І. Березанський	1.00
М. Березанський	1.00
І. Гудима	1.00
В. Бабін	1.00
Ф. Радик	1.00
І. Слободян	1.00
Н. Нагорний	\$5.00
Д. Костюк	2.00
І. Карбій	2.00
І. Вакар	2.00
Р. Вада	2.00
І. Пешенін	1.00
Павел	1.00
П. Стаєв	1.00
Яськевич	1.00
Мігай	1.00
Разом	\$20.00
Комітет Помочі Голодуючим в Торонто проголошує отсим, що тов. Н. Пальо жертвував на поміч голодуючим \$5.00, однак через ошибку його жертва не була проголошена в попереднім справозданю.	
Разом	\$18.00
П. Думайвський, секретар.	

Вже вийшла з друку і продаєт ся цікава книжочка п. н.

ЦЕРКВА І РАДЯНСЬКА ВЛАДА.

Если хочете знати як відносить ся большевицька влада до церкви, до справ віри, до церковних шлюбів, до храмів, если хочете знати кому служити церква і попи та чому попи так скажено виступають проти большевицької влади, то прочитайте сю брошурку, яка коштує лише 5 центів.

Замовлена слати до:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

ХТО ВИНЕН ЗА ПРОЛІТ КРОВ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН І РОБІТНИКІВ?

Як Ви цікаві знати за що і проти кого воювали та в чиїх інтересах проливали свою кров українські селяни і робітники Галичини, то прочитайте собі інтересну книжку п. н.

ЯК ГАЛИЧАН ВТЯГНУЛИ В КОНТРРЕВОЛЮЦІЮ.

Написав її полковник Українських Січових Стрільців, Юліан Чайківський. Ціна книжочки 10 центів.

Замовлення посилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКР. РОБ. ВІСТІ"